

Domovská stránka>Vaše práva>Základné práva>**Základné práva v Európskej únii**

Základné práva v Európskej únii

Orgány a právne dokumenty, ktoré chránia vaše práva v EÚ

Právne nástroje

Vaše základné práva sú v EÚ chránené na:

vnútroštátnej úrovni – vďaka ústavným systémom krajín EÚ,

úrovni EÚ – **Chartou základných práv EÚ**.

Charta:

zhŕňa všetky práva ľudí v EÚ (osobné, občianske, politické, hospodárske, sociálne) v jedinom texte,

kodifikuje ich ako súbor **základných práv**,

obsahuje aj **aktuálnejšie práva**, ako je ochrana údajov a dobrá správa vecí verejných.

Ďalšie podrobnosti nájdete v našej **aplikácii o charte**.

Pozri aj **stratégiu Komisie na uplatňovanie charty**.

Charta neposkytuje inštitúciám EÚ (Európskej komisii) všeobecnú právomoc zasahovať do otázok základných práv v krajinách EÚ.

Komisia **môže zasiahnuť len vtedy, keď je dotknuté právo EÚ**, napríklad ak sa vnútroštátnym opatrením uplatňuje právo EÚ spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s chartou.

Orgány

So situáciami, v ktorých sa podľa vás porušujú vaše základné práva, vám môžu pomôcť tieto orgány:

1. Súdny dvor EÚ

Na Súdny dvor môžete predložiť prípad, ak **sa domnievate, že určitý právny akt EÚ je v rozpore s vašimi základnými právami** (buď ako jednotlivca, alebo organizácie). Za určitých okolností môže Súdny dvor takýto akt zrušiť.

Na Súdny dvor nemôžete **podať podnet priamo** proti inej osobe ani organizácii či vláde.

2. Európsky súd pre ľudské práva (Rada Európy)

Na tomto súde môžete predložiť prípad, ak sa domnievate, že nejaká krajina EÚ porušila niektoré zo základných práv chránené

Európskym dohovorom o ľudských právach.

Overte si, či je vaša sťažnosť prípustná.

Súd je kompetentný na výklad dohovoru <https://www.coe.int/en/web/human-rights-convention/> – nejde o nástroj EÚ, ale je záväzný pre všetky krajiny EÚ.

3. Agentúra pre základné práva

Agentúra EÚ pre základné práva poskytuje **pomoc a odborné znalosti** v oblasti základných práv inštitúciám EÚ a vládam členských štátov EÚ pri vykonávaní práva EÚ.

V rámci rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ zhromažďuje a uverejňuje údaje o tom, ako sa tieto práva dodržiavajú v jednotlivých krajinách EÚ.

Posledná aktualizácia: 21/10/2019

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.